

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/132/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2219010581
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2219010581.4

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného P. W., nar. XX.XX.XXXX, pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a/ Trestného zákona a iné, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 06.05.2020 č. k. 4T/84/2019-491, na verejnom zasadnutí konanom dňa 20.04.2021 v Trnave, takto:

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie okresného prokurátora **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 06.05.2020 č. k. 4T/84/2019-491 bol obžalovaný P. W., nar. XX.XX.XXXX podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Dunajská Streda sp. zn. 2 Pv 33/19/2201-35 zo dňa 09.07.2019 pre skutky právne kvalifikované ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a/ Trestného zákona, zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona a zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak,

že

1. obvinený v období od mesiaca október 2018 do 16. januára 2019 v obci R., na X. ulici č. XXX/X, v okrese J. U., v mieste ich spoločného trvalého pobytu, týral svoju manželku W. W., nar. XX.XX.XXXX a to tak, že ju v alkoholickom opojení pravidelne, takmer denne vulgárne urážal, ponižoval ju, vyvolával hádky, vyhrážal sa jej fyzickým útokom, či vyhodnením z ich spoločného bytu, ktorý ju opakovane pod hrozbou násillia aj donútil opustiť, zakazoval jej používať parfémy a kozmetiku a nosiť čierne oblečenie, opakovane ju fyzicky napadol a to tak, že ju fackal, čím jej spôsoboval pomliaždeniny na tvári, udieral ju a kopal do rôznych častí tela, v presne nezistenom čase pri hádke sa jej vyhrážal, že ju rozseká sekerou, dňa 16.1.2019 v čase o 16:30 po tom ako mu jeho manželka - poškodená W. W. vytkla, že je znova opitý, ju slovami: „ Ty drž piču, lebo ináč bude zle, rýchlo si vypi kávu, choď dole a potom si priprav piču, lebo chcem jebať zahriakol a súčasne prejavil vôľu mať s ňou sexuálny styk, ktorý však poškodená W. W. odmietla, na čo reagoval tak, že, držiac v ruke kuchynský nôž s dĺžkou čepele desať centimetrov, ju slovami: „ Tak radšej vypadni z bytu, lebo v opačnom prípade ťa rozkúskujem ako slaninu nútil opustiť ich spoločný byt, čo následne zo strachu o život a zdravie urobila a z bytu odišla, čím u nej navodzoval trvalý strach a stres a spôsoboval jej tým fyzické avšak najmä psychické utrpenie

2. v doposiaľ presne nezistenom čase v druhej polovici mesiaca november 2017 v obci R., na X. ulici č. XXX/X, v okrese Dunajská Streda pod hrozbou bezprostredného násillia , pri použití slov : „Ak sa so mnou nevyspíš, tak ťa zabijem!“ donútil svoju manželku - poškodenú W. W. vyzliecť sa a ľahnúť si na

postel', kde ju najprv donútil k orálnemu styku, čomu poškodená pod vplyvom vyhrážky, že ju zabije vyhovela a následne s ňou proti jej vôli vykonal súlož, pretože skutky nie sú trestnými činmi.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 491-499 spisu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že na Okresný súd Dunajská Streda doručila Okresná prokuratúra Dunajská Streda dňa 09.07.2019 obžalobu sp. zn. 2 Pv 33/19/2201-35 zo dňa 09.07.2019 na obžalovaného P. W., nar. XX.XX.XXXX, na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Okresný súd na nariadených hlavných pojednávaniach vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, poškodenej W. B., svedkov W. W., Q. X., T. P., X. Y., G. Y. a W. W., znalca MUDr. Denisy Mészárosovej a PhDr. Róberta Máthého, prečítaním ich znaleckých posudkov, resp. oboznámením listinných dôkazov z vyšetrovacieho spisu.

Z vykonaného dokazovania mal okresný súd za to, že nie je možné učiť jednoznačný a bezpochybný záver o tom, že by obžalovaný svojím konaním naplnil všetky skutkové znaky zločinu týrania blízkej osoby tak ako sa mu to kladie za vinu. Žiaden zo svedkov neuviedol, že by si na poškodenej všimol akékoľvek zranenia, pričom aj špecifická vierohodnosť poškodenej bola potvrdená len v otázke verbálnych prejavov obžalovaného, obžalovaný popieral, že by poškodenej fyzicky akokoľvek ubližoval. Okresný súd ďalej uviedol, že žiadne z konaní obžalovaného nebolo možné považovať za tak intenzívne, hrubé, bezohľadné a bolestivé, že by ho poškodená mohla pociťovať ako ťažké príkorie. Aj keď sa nemožno stotožniť s tvrdením obžalovaného, že nie je závislý na alkohole, samotná jeho závislosť však nie je trestným činom. Čo sa týka skutku popísaného v bode II. obžaloby okresný súd konštatoval, že poškodená žiadny odpor voči konaniu obžalovanému neprejavila, sama sa vyzliekla po tom, ako prejavil záujem o sex, vedela, že na to, aby mohlo dôjsť k vaginálnemu styku s obžalovaným, je potrebné ho predtým orálne uspokojiť, čo aj urobila. Aj v prípade, že by došlo k sexuálnemu kontaktu medzi obžalovaným a poškodenu po predchádzajúcich nadávkach obžalovaného, mala poškodená možnosť prejavíť svoj odpor. Okresný súd zároveň uviedol, že v súhrne s popisom skutku, resp. i tým, že poškodená mnohé udalosti popisuje zvýraznene a emotívnejšie, nemožno ustáliť, že by konanie obžalovaného naplnilo všetky zákonné znaky trestného činu znásilnenia a trestného činu sexuálneho násillia.

Proti tomuto rozsudku zahlásila okresná prokurátorka na hlavnom pojednávaní dňa 06.05.2020 po vyhlásení rozsudku odvolanie v neprospech obžalovaného čo do výroku o vine a treste č. I. 486 spisu, ktoré písomne odôvodnila na č. I. 502-504 spisu.

Okresná prokurátorka v písomne podanom odvolaní uviedla, že samotná skutočnosť, že v danom prípade nebol u poškodenej zistený syndróm týranej osoby, respektíve sa u nej nerozvinula posttraumatická stresová porucha ešte neznamená, že by sa nemohlo jednať o trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, keďže podstatou týrania a jeho následku vo forme psychických alebo fyzických útrap je to, že ide o určitý čas trvajúce zlé zaobchádzanie, ktoré spravidla pozostáva z rôznych útokov proti týranej osobe, pričom nie je nutné, aby všetky, či niektoré z nich vyústili napríklad do ublíženia na zdraví (prípadne, aby napíňali samé osebe znaky skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví, respektíve iného trestného činu), teda útoky, ktoré sú uvedené v písmenách a) až e) nemusia samostatne vôbec napíňať znaky skutkovej podstaty trestného činu, ale napríklad, ak by boli posudzované samostatne, môžu napíňať len znaky priestupku. Kvalifikačným hľadiskom následku trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby vo forme fyzického alebo psychického utrpenia je preto aj naďalej jeho hromadnosť (či trvalosť), teda to, že útoky sú opakované (či sústavné) a práve táto opakovanosť spôsobuje fyzické, či psychické utrpenie poškodenej osoby, ktoré nie je len celkom krátko, prechodného charakteru. Prokurátorka ďalej poukazuje na skutočnosť, že násillie v domácnostiach sa odohráva za múrmi domovov, je často dlhodobo utajované a jedinými svedkami sú najbližší príbuzní. Obete o svojom „rodinnom tajomstve“ zvyčajne nehovoria, pretože sa cítia vinné, že k nemu vôbec dochádza. V nastolenej trestnej veci deti poškodenej skutočnosti uvádzané poškodenu dostatočne vierohodne potvrdzujú, nakoľko o konaní obžalovaného sa im ich matka sama opakovane zdôverila a zlú atmosféru, nadávky a alkoholizmus u obžalovaného zažili aj priamo. Svedok W. W. uviedol, že od matky vedel o tom, že je týraná, pričom konkrétne sa mu sťažovala na to, že obžalovaný ju zbil, vyhrážal sa jej zabitím, napadol ju, nadával jej, a že ju znásillnil. Svedok tieto informácie získal sprostredkované od matky, pričom i on sám vnímal, že ich vzťah nebol dobrý, veľmi nekomunikovali.

K vyššie uvedenému prokurátorka zdôrazňuje, že psychické násilie sa odohráva predovšetkým v slovnej rovine, pričom okrem kontrolovania môže mať podobu ustavičného kritizovania, neadekvátnych poznámok, šikanovania, ponižovania, vulgárnych nadávok, vyhrážania a udržiavania v strese či v strachu.

Na základe uvedeného okresná prokurátorka navrhla, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K odvolaniu okresnej prokurátorky podal vyjadrenie aj obžalovaný prostredníctvom obhajcu JUDr. Ľudovíta Földesa (č. I. 507-510 spisu), pričom uviedol, že odvolanie považuje za nedôvodné. V súvislosti so samotnými výpoveďami poškodenej poukazuje nato, že rozpory vo výpoveďach poškodenej boli ohľadom podstatných skutkových okolností, za ktorých mali byť údajné skutky spáchané. Svoje výpovede poškodená opakovane pozmenila, pričom svoju výpoveď diametrálne pozmenila aj na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na tieto rozpory uvádza, že sa nedá súhlasiť s tvrdeniami prokurátora, že išlo zo strany poškodenej iba o čiastočné odchylenie sa od svojich skorších výpovedí, ale vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o dôkaz na ktorom je založená celá podaná obžaloba je nutné vnímať tieto rozpory ako dôležité. Zároveň obžalovaný poukazuje, že skutočnosti ohľadom údajného týrania a fyzických útokov a zranení ktoré mala údajne poškodená utpieť, boli priamo vyvrátené aj výpoveďou svedka W. W., ktorý býval v jednej domácnosti s obžalovaným a poškodenou. Uvedený svedok jednoznačne uviedol, že nikdy nebol svedkom fyzického násillia, ktorého by som sa mal dopúšťať na poškodenej a zároveň uviedol, že si nikdy nevšimol na poškodenej ani žiadne zranenia. Samotný tento dôkaz preto výrazne relativizuje aj zvyšnú časť výpovede poškodenej o jej údajnom týraní zo strany obžalovaného s poukazom aj na závery znaleckého posudku PhDr. Róberta Máthého, č. 13/2019, podľa ktorého má poškodená sklon prezentovať niektoré zážitky vo zvýraznenej podobe a emotívnejšie. Tieto tvrdenia poškodenej o jej fyzickom napádaní, udieraní, kopaní, psychickom týraní vyvracia aj objektívna skutočnosť, že za 33 rokov spolužitia objektívne nebol riešený za žiadne jej fyzické napadnutie políciou, súdom, nemá žiadne lekárske záznamy o nejakých jej fyzických napadnutiach, alebo zraneniach, ktoré jej spôsobil, nebola nikdy u psychológa, psychiatra z dôvodu manželského spolužitia čo bolo objektívne preukázané v konaní pred súdom prvého stupňa. Uvádza ďalej, že prokurátor nepredložil v tomto smere žiadne trestnoprávne relevantné dôkazy, a neunesol v tomto smere dôkazné bremeno, ktoré ho ako stranu konania zaťažovalo v súvislosti s podanou obžalobou. Rovnako výpovede svedkov X. Y. a G. Y. obsahujú len skutočnosti, ktoré majú svedkovia iba sprostredkovane od poškodenej, pričom je nutné uviesť, že uvedený svedkovia nebývali s poškodenou a obžalovaným v jednej domácnosti vyše desiatich rokov, a preto aj ich vedomosti ohľadom pomerov v domácnosti obžalovaného a poškodenej vychádzajú len z informácií, ktoré im boli sprostredkované poškodenou. Ako znalec uvádzal v znaleckom posudku, pôsobenie sexuálneho násillia vylučuje u obžalovaného vzhľadom na erektilnú disfunkciu (v dôsledku ďalších chorôb, ktorými trpím ako vysoký krvný tlak, vysoký cholesterol, cukrovka II. typu, na ktoré trpí a na ktoré sa lieči už dlhšiu dobu medikamentózne, ako aj vzhľadom na jeho vek t. č. 61 rokov). Vzhľadom na uvedené obžalovaný tvrdí, že je nepochybná správnosť konštatovania súdu prvého stupňa, že v predmetnom konaní nebolo preukázané naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty trestných činov uvedených v obžalobe, a zároveň neboli rozptýlené pochybnosti o okolnostiach významných pre posúdenie otázky viny obžalovaného, a preto obžalovaného súd v súlade s trestnoprávnou zásadou in dubio pro reo oslobodil spod obžaloby v bode 1./ aj 2./ podanej obžaloby. Obžalovaný preto na základe všetkých vyššie uvedených právne relevantných skutočností navrhol odvolaciemu súdu, aby odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 20.04.2021 za prítomnosti prokurátorky Krajskej prokuratúry a obhajcu obžalovaného. Verejné zasadnutie sa vykonalo v neprítomnosti obžalovaného P. W. (ktorý požiadal o vykonanie verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti), poškodenej W. W. a splnomocnenca poškodenej JUDr. Z. V.. Senát odvolacieho súdu oboznámil zúčastnených s napadnutým rozsudkom, odvolaním okresného prokurátora, odpisom RT, podaním obžalovaného z 08.04.2021, pracovnou zmluvou a podstatným obsahom spisu. Zástupkyňa Krajskej prokuratúry Trnava zotrvala na písomných dôvodoch odvolania a navrhla zrušiť napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vrátiť vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Obhajca obžalovaného zotrval na písomnom vyjadrení k odvolaniu okresného prokurátora. Čo sa týka k osobe obžalovaného uviedol, že nie je žiadnym alkoholikom nemohol by byť vodičom nákladného vozidla,

obžalovaný odišiel od manželky, býva u príbuzných, aby si takéto niečo nemohla vymyslieť. Preto navrhol, aby odvolací súd zamietol odvolanie prokurátora ako nedôvodné.

V zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, event. napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 Trestného poriadku odvolací súd zistil, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd v záujme náležitého zistenia skutkového stavu veci vykonal všetky dôkazy, ktoré mal k dispozícii, a to pri uplatnení všetkých základných zásad, ktoré trestný proces upravujú. Vo vzťahu k výroku, ktorým obžalovaného spod obžaloby okresného prokurátora oslobodil jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za dokázané, o ktoré skutočnosti svoje tvrdenia oprel a akými úvahami sa spravoval. Záverečný názor okresného súdu je aj podľa názoru odvolacieho súdu zákonný a spravodlivý. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku, tento zodpovedá zákonným požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 168 Trestného poriadku, odvolací súd sa bez výhrad s týmto odôvodnením stotožňuje a v plnej miere naň odkazuje. Na skonštatovanie správnosti odvolací súd uvádza nasledovné:

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie vo veci je náležité zistenie skutkového stavu v súlade s § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci vyžaduje nielen zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, ale aj objasňovanie okolností a vykonávanie dôkazov svedčiacich proti obžalovanému a okolností a dôkazov svedčiacich v prospech obžalovaného. Každá okolnosť dôležitá pre rozhodnutie vo veci musí byť v súlade s uvedenou zásadou spoľahlivo preukázaná tak, aby nemohla vzbudzovať žiadnu pochybnosť. Za zistenie skutočného stavu veci preto nemožno považovať iba zistenie o pravdepodobnosti dokazovanej skutočnosti, hoci výsledky dokazovania pripúšťajú možnosť urobiť záver, že existuje, avšak na druhej strane nevyklúčujú možnosť iného alebo opačného záveru. Ak zostanú po vyčerpaní všetkých dôkazných prostriedkov pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti dôležitej pre zavinenie, bude nevyhnutné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby pri rešpektovaní zásady „in dubio pro reo“, t.j. v pochybnostiach v prospech obvineného. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6To/8/2018 z 20. februára 2019).

Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená vo vyššie citovanom ustanovení podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. Zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci je nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie. Primárnym cieľom tejto zásady je umožniť súdu spravodlivé rozhodnutie. Súvisí to s predmetom trestného konania a jeho účelom, ktorým je náležité zistenie trestných činov, spravodlivé potrestanie páchatel'ov a uskutočnenie spravodlivého procesu. (citované z uznesenia Najvyššieho súdu sp. zn. 1To/7/2012 z 30. januára 2013).

Na preukázanie toho, či sa skutok pre ktorý bola osoba obžalovaná stal, ako i na preukázanie viny obžalovaného musí súhrn priamych i nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušenú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov a skutočností, ktoré vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazujú všetky okolnosti žalovaného skutku, t.j. či sa skutok stal, či z jeho spáchania obžalovaného spoľahlivo usvedčujú a súčasne vylučujú možnosť akéhokoľvek iného právneho záveru. Výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania sa stal. To platí obzvlášť vtedy, keď v prejednávanom prípade existujú dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporujú, pričom rozhodnutie musí oprieť o vierohodnosť jednej alebo druhej skupiny dôkazov. Na tomto mieste je nutné zdôrazniť, že ani vysoký stupeň podozrenia sám o sebe nevytvára zákonný podklad pre odsudzujúci výrok. V trestných veciach musia byť dôkazy nad slnko jasnejšie (lat. In criminalibus probationes debent esse luce clariores).

Ťažiskovým dôkazom, na ktorom stála obžaloba bola výpoveď poškodenej (manželky obžalovaného ako objektu skutkovej podstaty tohto trestného činu), ktorá vo svojej prvotnej výpovedi v rámci prípravného konania podrobne popísala agresívne správanie obžalovaného voči nej. Avšak v prejednávanej veci proti sebe stáli dve rozdielne výpovede obžalovaného a poškodenej. Na jednej strane výpoveď obžalovaného, ktorý popieral, že by poškodenú akýmkoľvek spôsobom týral, zranil, znásilnil, či by ju nútil k styku. Obžalovaný nepopieral, že používa vulgarizmy, uviedol, že to, že vulgárne nadáva vedľa všetci, je to o ňom známe, aj susedia to počuli, nepoprel ani nadávky priamo na osobu poškodenej. Na druhej strane je výpoveď poškodenej, ktorá uvádzala, že obžalovaný ju týral, fyzicky napádal, znásilnil ju a nútil ju k styku (orálnemu, vaginálnemu, či análnemu). Poškodená tiež uviedla, že obžalovaný sa voči nej prejavoval počas manželstva veľmi milo, až moc, čo je v rozpore s popisom protiprávneho konania, ktorého sa mal voči nej dopúšťať. Rovnako aj z výpovede spoločného syna obžalovaného a poškodenej W. W. (ktorý býva s rodičmi v spoločnej domácnosti) vyplýva, padli aj vyhrážky, avšak nebol svedkom žiadneho násilného konania obžalovaného voči poškodenej, nevidel na nej žiadne zranenia, pri ňom sa rodičia nehádali. O násilnostiach a vyhrážkach mu vždy hovorila len poškodená a o všetkých týchto veciach mu poškodená povedala až po tom ako bol obžalovaný vzatý do väzby. Od otca počul len to, že zakazuje matke používať parfémy a nosiť čierne oblečenie. Deti poškodenej z prvého manželstva X. Y. a G. Y. vypovedali prakticky zhodne, že neboli svedkami žiadneho násilného konania voči poškodenej, boli svedkami vulgarizmov zo strany obžalovaného voči nim, o urážkach a vyhrážkach počuli z rozprávania poškodenej. Susedy z obytného domu X. a P. nemajú vedomosť o ničom spojenom s vecou. Svedkyňa W., ktorá je sestrou obžalovaného, uviedla, že vzťah obžalovaného a poškodenej bol dobrý, nevyšli si na nej žiadne zranenia, poškodená sa jej nikdy nesťažovala, hoci sa často nestretávali. Zo znaleckého posudku č. 13/2019 znalca PhDr. Roberta Máthého z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých vyplynulo, že vzhľadom na podobný priebeh predošlého manželstva poškodenej možno konštatovať, že s obžalovaným sa dostala do podobnej interakcie, čo do značnej miery nasvedčuje tomu, že aj ona sama sa na formovaní takéhoto problematického vzťahu v aktuálnom manželstve podieľala. Prežívanie vlastných neúspešných pokusov o riešenie situácie s manželom viedlo u nej k formovaniu príznakov (tras, žalúdočná nevozita), ktoré však po odchode manžela a po rozhodnutí rozviesť sa s ním, postupne ustúpili. Konaním, ktoré sa obžalovanému kladie za vinu, mohla byť poškodenej spôsobená určitá miera psychického utrpenia, avšak nie forenzne významného charakteru.

Prokurátorka vo svojom odvolaní neustále zdôrazňovala, že násilie v domácnostiach sa odohráva za múrmi domovov, je často dlhodobo utajované a jedinými svedkami sú najbližší príbuzní a že psychické násilie sa odohráva predovšetkým v slovnej rovine, pričom okrem kontrolovania môže mať podobu ustavičného kritizovania, neadekvátnych poznámok, šikanovania, ponižovania, vulgárnych nadávok, vyhrážania a udržiavania v strese či v strachu. K odvolacím námietkam okresnej prokurátorky odvolací súd dodáva nasledovné:

Podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona, kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie

a) bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť,

b) bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania,

c) nútením k žobrote alebo k opakovanému vykonávaniu činnosti vyžadujúcej jej neúmernú fyzickú záťaž alebo psychickú záťaž vzhľadom na jej vek alebo zdravotný stav alebo spôsobilé poškodiť jej zdravie,

d) vystavovaním vplyvu látok spôsobilých poškodiť jej zdravie, alebo

e) neodôvodneným obmedzovaním v prístupe k majetku, ktorý má právo užívať, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Podľa novelizovaného znenia § 208 ods. 1 Trestného zákona (s účinnosťou od 1. januára 2016) na naplnenie znakov trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby bude dostačujúce preukázanie spôsobenia fyzického utrpenia alebo psychického utrpenia jedným z konaní podľa § 208 ods. 1 písm. a) až e). V obsahu znenia (základnej) skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona je teda vymedzený konkrétny výpočet foriem (alternatív) konania páchatel'a, ktorými môže byť táto skutková podstata naplnená. Súčasne pre naplnenie tejto skutkovej podstaty, zo strany páchatel'a musí ísť o trvalejšie (sústavnejšie) konanie, ktoré sa opakovane vyznačuje určitým hrubším a zjavne necitlivým zaobchádzaním, či správaním s tým, že ak sa pravidelne opakuje, musí byť spôsobilé poškodennej osobe (osobám) zapríčiniť psychické, prípadne aj fyzické útrapy (len spôsobilé, následok teda nastať nemusí). Kvalifikačným hľadiskom možného následku tohto trestného činu vo forme fyzického alebo psychického utrpenia je preto trvalosť či hromadnosť, teda to, že útoky sú opakované, sú sústavné a práve táto opakovanosť spôsobuje, resp. môže spôsobiť fyzické či psychické utrpenie poškodených osôb (osoby), ktoré nie je len celkom krátko a prechodného charakteru.

V podstate menovaní svedkovia X. Y. a G. Y. (deti poškodenej z prvého manželstva), a spoločný syn obžalovaného a poškodenej W. W. sa o správaní sa obžalovaného voči poškodenej tak, ako ho opisovala, dozvedeli len sprostredkované od poškodenej a nikdy neboli svedkami žiadneho násilného konania obžalovaného voči poškodenej. Zároveň žiaden zo svedkov neuviedol, že by si na poškodenej všimol akékoľvek zranenia. Žiadne iné priame dôkazy, kedy by boli priamo účastné pri správaní sa obžalovaného voči poškodenej produkované neboli a ich samotné výpovede neobsahujú konkrétne skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť posúdenie skutkových okolností tak, ako sú prezentované v obžalobnom návrhu.

Rovnako odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že z výpovede znalca PhDr. Róberta Máthého k znaleckému posudku č. 13/2019, vyhotoveného za účelom posúdenia osobnosti poškodenej tento uviedol, že poškodená nie je typom, ktorý prežíval konanie obžalovaného, sama povedala, že boli vo vzájomnom boji medzi sebou, keď sa situácia mala vyhrotiť, bola nastavená na odchod a rozvod. Konanie obžalovaného mohla prežívať ako určité príkorie, ale nie ako ťažké príkorie. Kritériá syndrómu týranej ženy z psychologického hľadiska neboli u nej zistené.

Obžalovaný od začiatku konania nepopieral svoje nevhodné správanie sa v tom, že používa vulgarizmy a nepoprel ani nadávky priamo na osobu poškodenej. Žiadne z konaní obžalovaného však nebolo možné považovať za tak intenzívne, hrubé, bezohľadné a bolestivé, že by ho poškodená mohla pociťovať ako ťažké príkorie. V tejto súvislosti krajský súd poznamenáva, že pojem psychické týranie, resp. fyzické týranie je pojmom právnym, prináleží ho hodnotiť len orgánom činným v trestnom konaní a súdu, ustáliť tento záver len na základe vykonaného dokazovania a skutočností z neho plynúcich, či došlo k naplneniu týchto pojmov definovaných už v citovanej základnej skutkovej podstate tohto trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona. Preto krajský súd považuje rozhodnutie okresného súdu, poukazujúc pritom na ním prezentovanú argumentáciu v odôvodnení napadnutého rozsudku, za vecne správnu.

Čo sa týka skutku v bode II. obžaloby obžalovanému sa kládlo za vinu spáchanie trestného činu znásilnenia, resp. trestného činu sexuálneho násillia. Na naplnenie znakov týchto trestných činov je potrebné, aby bolo zo strany páchatel'a použité násillie, či hrozba bezprostredného násillia, resp. aby bol prekonaný vážne mienený odpor ženy voči súložiu. Poškodená však žiadny odpor voči konaniu obžalovanému neprejavila, sama sa vyzliekla po tom, ako prejavil záujem o sex, vedela, že na to, aby mohlo dôjsť k vaginálnemu styku s obžalovaným, je potrebné ho predtým orálne uspokojiť, čo aj urobila.

Aj v prípade, že by došlo k sexuálnemu kontaktu medzi obžalovaným a poškodenou po predchádzajúcich nadávkach obžalovaného, mala poškodená možnosť prejavíť svoj odpor. Z vykonaného dokazovania súdu prvého stupňa tiež vyplynulo, že poškodená konanie obžalovaného neprežívala, poznala ho natoľko, že nepočítala s tým, že by sa prejavil voči nej extrémne agresívnym spôsobom. Preto v súhrne s popisom skutku, resp. i tým, že poškodená mnohé udalosti popisuje zvýraznene a emotívnejšie, nemožno ustáliť, že by konanie obžalovaného naplnilo všetky zákonné znaky trestného činu znásilnenia a trestného činu sexuálneho násillia. Preto aj v súvislosti so skutkom popísaným v bode II obžaloby odvolací súd opätovne poukazuje na argumentáciu súdu prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktorú považuje za vecne správnu.

Krajský súd pritom opätovne zdôrazňuje, tak ako bolo uvedené už vyššie, že ani vysoký stupeň podozrenia sám o sebe nevytvára zákonný predpoklad pre odsudzujúci výrok rozsudku. Z týchto dôvodov odvolací súd konštatuje, že v danom prípade nedošlo k naplneniu znakov skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a/ Trestného zákona, trestného činu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona a trestného činu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie okresného prokurátora podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.